

Brintbranchen

HØRINGSSVAR RePowerEU

Brintbranchen takker for muligheden for at indgive høringssvar om Danmarks position til *RePowerEU*.

Indledningsvist vil vi understrege, at det er rigtig positivt, at EU-kommissionen med *RePowerEU* fremsætter så ambitiøs en tidsramme for målet om at frisætte sig Europas stærkt uhensigtsmæssige afhængighed af russisk, fossil gas. Kunsten er nu at sikre, at de løsninger og strukturer vi bygger op for sikre energiafhængighed, ikke utilsigtet forlænger Europas afhængighed af fossile energikilder. Vi skal huske, at vi har to kriser, der skal løses på samme tid; en sikkerheds-/energikrise samt en klimakrise. Begge er overvældene og akutte, men behovet for hastighed i løsningen af den ene krise – som vi forstår og er enige i skal adresseres – må ikke blive på bekostning af det andet.

Vi vil i vores høringssvar fokusere på den del af *RePowerEU* udspillet, der omhandler brint og biomethan.

Opskalering af produktion og brug af brint udpeges af Kommissionen i *RePowerEU* som kerneløsninger i EU's indsats for at frigøre sig afhængigheden af den russiske gas.

Det er oplagt – for grøn brint kan erstatte russisk, fossil gas på flere måder:

- Brint kan bruges direkte til at erstatte naturgas i højtemperaturprocesser i industrien.
- Brint kan bruges til at få mere gas ud af den samme mængde biogas (ved at omdanne den til og CO₂ til e-metan), i det man ved at metanisere CO₂'en fra biogas opgradering kan få op til 40% mere grønt metan per enhed af biogas.
- Brintproduktion, via elektrolyseanlæg, kan bruges til at integrere mere vedvarende energi i elnettet, og derved udnytte den vedvarende energiressource bedre. (se vedhæftede bilag).

Derfor er øget brug af grøn brint nødvendig både ift. at skabe dansk uafhængighed af russisk gasimport og grøn omstilling. Men også – og måske endda endnu mere – set i en europæisk kontekst fordi der er store dele af den europæiske industri (bla plastik, kemikalier og i tiltagende grad stålproduktion) som i dag bruger fossil, russisk importeret gas, som vil kunne erstattes med brint. Danmark er, qua vores tiltagende førerposition på grøn brint, godt placeret til at kunne levere en stor del af den grønne brint, der bliver brug for.

Konkret forslås det i *RePowerEU* at opjustere både den europæiske produktion af og importen til EU af brint ift. det, der allerede forslås som led i Fit For 55. Mere specifikt er ambitionen at der frem mod 2030 skal importeres yderligere 10 mio. ton brint fra forskellige kilder til EU, og produceres yderligere 5 mio. ton i Europa. I alt giver det 15 mio. ton vedvarende brint ud over de 5,6 mio. ton, der er planlagt under Fit for 55, hvilket anslås til at kunne erstatte 25-50 mia. m³ importeret russisk gas om året inden 2030.

Det er en meget ambitiøs, men god målsætning. Brintbranchen har dog et par bemærkninger til såvel den videre behandling heraf samt forudsætningerne herfor. Det fremstiller vi nedenfor i kort format – vi står naturligvis til rådighed for yderligere uddybninger:

1. Grøn brint.

RePowerEU lægger an til, at sætte "forskellige former for fossilfri brint" i anvendelse, herunder brint fremstillet pba. kernekraft.

Brintbranchen

Brintbranchen mener, at det er afgørende, at Danmark i de videre forhandlinger om *RePowerEU* insisterer på, at både den brint, der produceres i Europa samt den brint EU skal importere, skal være grøn og elektrolysebaseret.

Vil det slække hastigheden i udbud af særligt den importerede brint, hvis vi insisterer på, at den skal være grøn? Nej, det er ikke Brintbranchens vurdering. Der findes pt. ikke lande, hvorfra EU fra dags dato ville kunne importere den nødvendige brint. Produktionskapaciteten skal først bygges op og dette åbner op for mulighederne for at skabe de rette incitamenter for, at det bliver grøn og elektrolysebaseret fra starten.

Vi er i den forbindelse positive overfor at det forslås at EU skal støtte pilotprojekter om produktion og transport af vedvarende brint i EU's naboskabsområde, begyndende med et Middelhavspartnerskab om grøn brint. Det er et oplagt sted at se hen, både ift. VE muligheder samt minimering af transportbehov (hvilket alt andet lige vil øge prisen og klimabelastningen).

Ligeledes bør EU genoptage samtale med Ukraine om både brint og VE mere generelt, så snart det forhåbentligt er muligt.

2. Klassificering: behov for afklaring af 'grønheds-graden' af brint.

EU-kommissionen har længe barslet med en delegeret retsakt for RFNBOs, som skal afklare, hvornår/hvordan brint kan klassificeres som grøn. Den delegerede retsakt skulle have været fremlagt i 2021, men er forsinket og nævnes ikke i *RePowerEU*. Det er for indeværende uklart, hvad tidsrammen for den videre fremsættelse og efterfølgende vedtagelse er herfor.

Det er problematisk. Brint & PtX branchen har brug for, at de regulatoriske rammer, der afklarer klassificeringen af, hvornår grøn brint er grøn, således at konkrete projekter og investeringer kan designes herefter. Der er ligeledes brug for mulighed for udstedelse af oprindelsesgarantier.

Brintbranchen opfordrer til, at Danmark presser på for, som en del af *RePowerEU* diskussionerne - og for at sikre, at den brint EU selv skal producere samt den del der skal importeres, er så grøn som mulig - at sikre en hurtig afklaring af den delegerede retsakt for RFNBOs, herunder, at den sendes i høring hos relevante parter.

3. Nok vedvarende energi

Som det også anerkendes i *RePowerEU* er en af de helt grundlæggende forudsætninger for, at der kan produceres de nødvendige mængder grøn brint, at der opstilles tilstrækkelig vedvarende energi. Særligt vindenergi er relevant, men også sol.

I *RePowerEU* opstilles en række nuværende barrierer for opstilling af vedvarende energi, herunder administrative, finansielle mv. Vi kan ikke understrege nok, hvor vigtigt det er at få ryddet de barrierer ad vejen asap. Europa har brug for den vedvarende energi til den direkte elektrificering af samfundet samt til at producere den grønne brint, som er en nødvendig brik i EU's arbejde for at gøre os uafhængige af russisk gas (og olie) samt sikre en hurtig grøn omstilling.

4: Brintinfrastruktur

I *RePowerEU* lægges der an til at støtte udviklingen af integreret gas- og brintinfrastruktur, brintlagringsfaciliteter og havneinfrastruktur. Det er vigtigt og en grundlæggende forudsætning for at brinten reelt kan komme i spil, herunder ikke mindst ift. effektivt at sammenkoble produktion og aftag.

Danmark har allerede, med vedtagelsen af den danske PtX strategi og opfølgende politiske aftale, lavet startskuddet til udviklingen af en dansk brint infrastruktur.

Brintbranchen

Brintbranchen forslår, at Danmark arbejder for at EU fastsætter en konkret tidsramme for udviklingen af den europæiske brintinfrastruktur. Der er allerede planer herfor. Energinet og Evida har sammen med en række andre europæiske gasselskaber udviklet en plan for et *EU Hydrogen Backbone*, som vha. retrofitting af nuværende gasrør og udbygning af det eksisterende net forbinde EU med brintrør.

5: Mere fleksibel europæisk tilgang til statsstøtte til grøn brint

RePowerEU lægger an til, at godkendelse af statsstøtte til brintproduktion skal anses som højprioritet, herunder specifikt ift. godkendelse af den første runde brint-IPCEI, hvor Kommissionen forpligter sig til at afslutte vurderingen af de første brint IPCEI projekter senest 6 uger efter de deltagende medlemsstaters indgivelse af en fuldstændig anmeldelse.

Det er godt.

Brintbranchen forslår i tillæg hertil at Danmark opfordrer EU kommissionen til at alle godkendelser af statsstøtte skal anses som højprioritet og at reglerne herfor i øvrigt løsnes - måske blot i en kortvarig periode. Situationen tilsiger det: At investere i et mere uafhængigt energisystem på kort sigt (med mere fleksible statsstøtteregler) er lig med at investere i et velfungerende, uafhængigt energimarked. Det har vi brug for.

Helt konkret, forslår vi:

- a) At Danmark presser på for en additional EU IPCEI på grøn brint når den indeværende IPCEI er afklaret. Den nye IPCEI kunne f.eks. fokuseres på udvikling af en europæisk brintinfrastruktur.
Det vil være oplagt at gøre nu: Flere lande presser allerede på herfor, og der er enighed i branchen om, at der er brug for nationale og fælleseuropæiske investeringer ift. at få opskaleret den europæiske brintproduktion, både ift. at øge mængden af tilgængelig brint, men også for at få prisen ned, udviklet teknologi mm. Set i lyset af ambitionerne om uafhængighed, bør det ske så hurtigt som muligt.
Der er europæisk præcedens for at afvikle mere end en runde IPCEI på samme område.
Det er et naturligt skridt i udviklingen af en stærk strategisk europæisk værdikæde på dette område således at afhængighed af importeret gas ikke erstattes af afhængighed af importeret teknologi. Det ligger dermed også i forlængelse af hvad der er sket med de øvrige IPCEI's på områderne Batterier (2019 & 2021) og Mikroelektronik (2018 og TBC).
- b) At Danmark presser på for at den øgede hastighed i godkendelserne af statsstøtte i form af IPCEI-projekter udvides til også at omfatte andre typer statsstøtte til brint. Helt konkret bør fx tempoet for EU-godkendelse af det PtX udbud på DKK 1,25 mia., som Danmark har vedtaget i den nye PtX strategi, samt lignende programmer i de øvrige medlemsstater, underlægges en lignende ambitiøs tidsramme på 6 maksimum uger.
- c) At EU fremadrettet udvikler *nogle få skabeloner til støttemodeller for brint*, som medlemslandene kan bruge ift. at sikre en hurtigere godkendelse af brintstøtteordninger. Det vil sætte tempoet i vejret og nedsætte administrationsomkostningerne.